

ՔԱՐՈԶ

«Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգույն Սըրբոյ. ամէն»

«Երանի սգաւորաց, վի նոցա է արքայութիւն Երկնից» (Մատթէոս Ե 4):

Սիրենի հավատացյալներ, ինչպես գիտենք, մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս Նր Երկրային կյանքում զանազան առակների միջոցով խոսեց Ճշմարիտ և առաքինի բարոյականին հասնելու մասին:

Նրա կարևոր քարովներից մեկն է «Ենուն քարով»-ը, որ Փրկիչն արտասանեց քրիստոնյաների կողմից «Երանությանց լեռ» կոչված բարձունքի վրա: Հիսուս այդ քարովը ուղղեց տասներկու նորընտիր աշակերտներին և Խոգևոր ծարավով տոշորվող հավատացյալ ժողովրդին: Քրիստոս հաստատեց, որ Խնձը կորացնում է բարոյականության և առաքինության ներքին հիմքերը և ոչ թե արտաքին և աշխարհային ձիրքերը: Ներքին հկոր բարոյական հիմք ունեցողներին «Երանի» է տալիս, իսկ արտաքին առավելությունների ձգտողներին՝ «Վա՛յ» էր կարդում: Այդ երանիներից մեկն է ուղղված է սգավորներին. «Երանի սգավորներին, որովհետև նրանցն է երկնքի արքայությունը»:

Մարդու իր ծննդից մինչև մահ ունենում է որպատճան և սգո բավում օրեր: Ուրախ օրերին՝ Վայելելով Երկրային բարիքները կարող է չափականցնել դրանք, ինքնամուռացությամբ մղվել մոլության և տուրք տալ կործանարար կրքին: Սոռանում և անտեսում է իր իսկ տենչած բարիքներն ստեղծողին ու արարողին: Խնկ տրտմության և սգո օրերին մարդը սկսում է հիմուրտալ ու բողոքել ընդդեմ աշխարհին ստեղծողին և նրան մեղադրել անարդարության և անզության մեջ: Սակայն մեղավոր մարդու տրտունչքն ու ինքնարդարացման փորձերը միշտ էլ անհիմն են եղել: Նա անխուսափելիորեն պատրժվել է՝ մոլոր օրերին գործած մեղքերի համար:

Մարդկության պատմության առաջին պա-

տիժը մարդու դրախտից արտաքսվելն էր: Սա նաև Երկրային կյանքի առաջին սուզն էր: Եղեմից վրնդված մարդը գիտակցեց իր մեղքը և սգաց ոչ թե դրախտում վարած բարվոք կյանքի կորուստը, այլ սգաց Աստոծ կորուստը:

Սպա մարդաշատ փողոցում մորը կորցրած մանուկի պես՝ մարդն սկսեց փնտորել Աստոծն դարեր շարունակ, մինչդեռ բարեգութ Աստված միջու մարդու կողքին է:

Եթե հետադարձ Խայացք գցենք փնտորութիւն այդ ճանապարհին, կտեսնենք, թե մարդը հոգեկան այդ սուզը փարատելու և միխթարվելու համար նյութական չաստվածներ է ստեղծել, ապավինել նրանց, Երկրագել ու պաշտել: Սակայն մարդու հոգին մնացել է սին ու դատարկ:

Մարդը չի դադարում Աստված փնտորելոց: Գիտակցության ավելի բարձր մակարդակում նա դիմում է իմաստության: Գիտության տարբեր բնագավառներում Աստոծն փընտրելու և գտնելու բավում փորձեր են արքում, սակայն կուր ջանքեր են գործադրվում, որովհետև փոխանակ իրենց իմաստություն տվողին պաշտեն, իմաստությունն են պաշտում: Կարծես այսպիսիների մասին է Ժողովոն ասում, «Ես իմ սիրտը իմաստությունը ճանաչելու և խնդրությունը գտնելու տվի, քանի որ շատ իմաստության մեջ շատ տրտմություն կա. ու իր գիտությունն ավելացնողը իր վիշտն է ավելացնում» (Ժողովող Ա 17—18):

ԶԵ՞ որ մարդիկ այս Երկինքն ու Երկիրը ստեղծող Տեր ունեն, և մարդու գլուխության իմաստը Արարչի փառաբանումը պիտի լինի, այլապես ինչ իմաստ ունի գալ աշխարհ, աննպատակ ապրել և սգալ: Մի՛թե մարդն աշխարհ գալով միայն պիտի սգա և ըսմայ դառնության բաժակը: ԶԵ՞ որ Աստված մարդու համար ստեղծեց Երկիրը և ամենայն բարիք, որ նրա վրա վրա է, ապա ինչո՞ւ պիտի մարդը սգա:

Ահա այս հակասական վիճակն էր տիրում մարդու ծարավից ճաքճված հոգում, եթե գլառատ Աստված մարդուն կարկառեց իր բաղակները, և Աստուծն Որդին շանաց օգնել նրան՝ ըմավելու կենաց աղբյուրը: Փրկիչն իր երկրային կյանքում սգաց ու տանջվեց մարդու համար և ցոյց տվեց Աստծուն գրտնելու միակ ոպին: Աստվածորդին իր արյամբ հատուցեց մարդու մեղքերից փրկությունն ու հոգեկան ապատությունը:

Այսօր մարդկությունը ավելի քան երբեմն կարիք ունի սգալու, քանի ստորանալով, ապրելով երկրային հեջտանքներով լի կյանքով՝ բթացնում է իր հոգու զգայարանները և տուրք է տախս մարմնի կարիքներին: Ավելին, ատամ ենք կրծտացնում միմյաց դեմ, փոխանակ հետևելու Աստվածատուր պատվիրաննին՝ սիրելու մեր ընկերոջը մեր անձի պես:

Այսօր հայ ժողովուրդը սգում է իր պատմության մեծագոյն ողբերգությունը՝ Եղեռնի 70-ամյակը: 1915 թվականին Թուրքիան նովնայե՞ս Աստծուն որոնելու համար իր արյան ծարավը հագեցրեց հայ ժողովորդի դեմ իրազործած սպանով: Մի՛թե սա հոգու սովոր:

չե: Ինչո՞ւ ենք մոռանում մարդկության փորձություններով լի ողբերգական ճանապարհը: Չե՝ որ մեղքի հատուցումը պատիմն է, որեւէն ինչո՞ւ է մարդն այսքան հպարտացել իր կարողությամբ և գիտությամբ և չի անսում Աստուծն ձայնին: Մի՛թե կարիք կա մի նոր Սոլոմ-Գոմրի կամ մի նոր Եղեռնի: Ուրեմն իբրև ժողովուրդ սգանք մեր նահատակ եղբայրների արդար արյունը և ձգտենք Աստվածային բերկրանքին՝ երկնից արքայոցն:

Քանի միակ սպեղանին, որ կարող է բուժել մարդու սգավոր հոգին՝ Աստուծն ճրշմարիտ ճանապարհին հետևելն է:

«Ետևաքար՝ «Երանի սգավորներին, որովհետև նրանք պիտի միսիթարվեն»: Եվ «Վայ ձեզ, որ այժմ ծիծաղում եք, որովհետև պիտի սգաք ու պիտի լաք» (Ղուկ. Զ 25):

«Ըսորիք, սէր եւ խաղաղութիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցին ընդ ձեզ, ընդ ամեննեանդ, ամէն»:

ՀԱՅԿ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՉՈՒԼՉՅԱՆ

Հոգևոր ճեմարանի Ե լսարանի ուսանող

